

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 235/2017
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Τμήμα Δ')**
Συνεδρίαση της 24^{ης} Οκτωβρίου 2017

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Χρυσάφουλα Αυγερινού, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Αικατερίνη Γρηγορίου, Δήμητρα Κεφάλαια, Ευστράτιος Συνοίκης, Παναγιώτης Παππάς, Παναγιώτα – Ελευθερία Δασκαλέα – Ασημακοπούλου, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Νικόλαος Μουκαζής, Πάρεδρος ΝΣΚ (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός Ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. πρωτ. 2860.1/48468/30-6-2017 έγγραφο του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής / Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών / Αυτοτελούς Τμήματος Οικονομικής Διαχείρισης Πλοηγικών Υπηρεσιών.

Ερώτημα: *Εάν προκύπτει αλλαγή του τρόπου υπολογισμού των εισφορών ασφαλισμένου και εργοδότη του ναυτικού προσωπικού της Πλοηγικής Υπηρεσίας, μετά τη θέση σε ισχύ των διατάξεων του άρθρου 34 του ν. 4256/2014 (Α' 92).*

Επί του ως άνω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Δ') γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Στο έγγραφο της ερωτώσης υπηρεσίας και τα στοιχεία του φακέλου που το

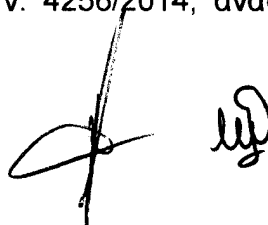
συνοδεύουν εκτίθεται το ακόλουθο πραγματικό :

1. Οι αποδοχές του ναυτικού προσωπικού της Πλοηγικής Υπηρεσίας καθορίζονται από τις διατάξεις του Β.Δ/τος 198/1966 (Α' 48), όπως ισχύουν μετά την τροποποίησή τους με τη διάταξη του άρθρου μόνου του π.δ. 8/2003 (Α' 5) και του άρθρου 34 του ν. 4256/2014 (Α' 92). Ειδικότερα, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ως άνω Β.Δ/τος ως μηνιαίοι βασικοί μισθοί του προσωπικού των Πλοηγικών Σταθμών ορίζονται οι εκάστοτε ισχύοντες αντίστοιχοι βασικοί μισθοί των πληρωμάτων των ελληνικών επιβατηγών πλοίων εσωτερικού, αυξημένοι κατά τα προσδιοριζόμενα στην ίδια διάταξη ποσοστά, για καθεμία κατηγορία του ανωτέρω προσωπικού (αρχιπλοηγοί, πλοηγοί, βοηθοί πλοηγών κ.λ.π.).

2. Εξ άλλου, οι ασφαλιστικές εισφορές του ναυτικού προσωπικού της Πλοηγικής Υπηρεσίας προσδιορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 84 του π.δ. 913/1978 (Α' 220), σύμφωνα με τις οποίες οι τακτικές μηνιαίες εισφορές των αρχιπλοηγών, πλοηγών και του βοηθητικού προσωπικού των πλοηγικών σταθμών είναι ίσες προς τις εισφορές των μελών των συγκεκριμένων πληρωμάτων επιβατηγών ακτοπλοϊκών πλοίων, με τα οποία εξομοιώνονται, η δε εισφορά της Πλοηγικής Υπηρεσίας είναι ίση προς την αντίστοιχη εισφορά πλοιοκτήτη.

3. Το Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (Ν.Α.Τ.) επέδωσε στις 22-12-2014 στην ερωτώσα υπηρεσία ακριβές απόσπασμα πρακτικών της 22^{ης} συνεδρίασης ΔΣ/ΝΑΤ της από 2-12-2014, με θέμα «Ενημέρωση ΔΣ/ΝΑΤ για την εφαρμογή του άρθρου 34 του ν. 4256/2014 στην Πλοηγική Υπηρεσία». Στο εν λόγω πρακτικό, σύμφωνα με το οποίο «τέθηκαν υπόψιν προς ενημέρωση του ΔΣ/ΝΑΤ» οι διατάξεις του άρθρου 34 του ν. 4256/2014, οι οποίες αφορούν στον τρόπο υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών του ναυτικού προσωπικού της Πλοηγικής Υπηρεσίας, δεν αποτυπώνεται ούτε απόφαση, ούτε γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του ΝΑΤ αναφορικά με το θέμα των εισφορών του ανωτέρω προσωπικού.

4. Εν συνεχεία το ΝΑΤ, με το υπ' αριθμ. πρωτ. 8889/18-3-2016 έγγραφό του, αξίωσε αλλαγή των εισφορών ασφαλισμένου και εργοδότη, για το ναυτικό προσωπικό της Πλοηγικής Υπηρεσίας, βάσει του ν. 4256/2014, αναφέροντας

συγκεκριμένα ότι «...διαπιστώθηκε ότι εκκρεμεί η απόδοση της διαφοράς των μισθολογίων της Πλοηγικής Υπηρεσίας, όπως ορίζονται στο άρθρο 34 του ν. 4256/2014». Η ερωτώσα Υπηρεσία προσπαθώντας να κατανοήσει τα επιχειρήματα του ΝΑΤ, σχετικά με το θέμα της αλλαγής των ασφαλιστικών εισφορών, καθώς αυτά δεν προέκυπταν από το ως άνω έγγραφο, διαπίστωσε, κατόπιν τηλεφωνικής επικοινωνίας, ότι το Ταμείο αξίωνε οι ασφαλιστικές εισφορές να υπολογίζονται επί του προσαυξημένου μισθού του ναυτικού προσωπικού της Πλοηγικής Υπηρεσίας και όχι επί του βασικού μισθού του προβλεπόμενου στη Συλλογική Σύμβαση Εργασίας Πληρωμάτων Ακτοπλοϊκών Επιβατηγών Πλοίων με αριθμό πρωτοκόλλου 3525.1.5.2/01/2011 (ΦΕΚ Β' 1070/31-5-2011) και ενημέρωσε το ΝΑΤ, ότι θα συνεχίσει να παρακρατεί και να καταβάλλει ασφαλιστικές εισφορές, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία και δεν απάντησε εγγράφως, καθώς το αίτημα του ΝΑΤ, ήταν, κατά την άποψή της, προδήλως παράνομο.

5. Μετά ταύτα, το ΝΑΤ, επανήλθε ανακινώντας το ίδιο θέμα, με το υπ' αριθμ. πρωτ. 32626/11-10-2016 έγγραφό του, επί του οποίου η ερωτώσα Υπηρεσία απάντησε με το υπ' αριθμ. πρωτ. 2860.1/109791/28-12-2016 έγγραφό της, ότι από την κείμενη νομοθεσία δεν προκύπτει καμμία αλλαγή στις εισφορές του ναυτικού προσωπικού της Πλοηγικής Υπηρεσίας μετά τη θέση σε ισχύ των διατάξεων του ν. 4256/2014, επισημαίνοντας, παράλληλα, ότι ανέκαθεν οι εισφορές αυτές υπολογίζονταν και καταβάλλονταν επί των βασικών μισθών χωρίς να υπολογίζεται η προσαύξηση του Β.Δ/τος 198/1966.

6. Τέλος, διευκρινίζεται ότι, δυνάμει της διάταξης του άρθρου 34 του ν. 4256/2014, μειώθηκαν τα ποσοστά προσαύξησης που ορίζει το Β.Δ/γμα 198/1966, με συνέπεια τη μείωση των μισθών του ναυτικού προσωπικού της Πλοηγικής Υπηρεσίας, γεγονός που δεν συνάδει με την αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών του και επιπλέον ότι, πριν τις 22-12-2014, ουδέποτε το ΝΑΤ, όχλησε την ερωτώσα Υπηρεσία ερμηνεύοντας διαφορετικά την ισχύουσα νομοθεσία, για τον υπολογισμό ασφαλιστικών εισφορών επί των προσαυξήσεων που θεσπίστηκαν με το Β.Δ. 198/1966.

7. Ενόψει, λοιπόν, των ανωτέρω και προς επίλυση του ανακύψαντος ζητήματος υποβλήθηκε το προς εξέταση ερώτημα.

Νομοθετικό Πλαίσιο

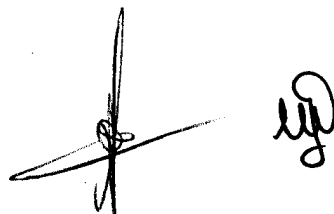
8. Στις διατάξεις των άρθρων 2, 6, 7 10 και 19 του ν. 3142/1955 «Περί πλοηγικής υπηρεσίας» (Α'93) ορίζονται τα εξής:

Άρθρον 2 Διοίξεις. 1. Η Διοίκησης της Πλοηγικής Υπηρεσίας του Κράτους ασκείται διά του παρά τη Διευθύνσει Ναυτικής Εργασίας και Εκπαιδεύσεως του ΥΕΝ, "Τμήματος Πλοηγικής Υπηρεσίας", του οποίου προϊστάμενος τοποθετείται ανώτερος Λιμενικός Αξιωματικός.....

Άρθρον 6 Διοικητικόν Προσωπικόν. 1. Η Υπηρεσία της Π.Υ., διεξάγεται υπό τακτικού μονίμου υπαλληλικού προσωπικού, έχοντος την διαβάθμισιν και αποδοχάς των δημοσίων υπαλλήλων και υπό ημερομισθίων εργατοτεχνιτών. 2. Αι θέσεις του τακτικού τούτου προσωπικού ορίζονται εις οκτώ. Δια Β. Διατάγματος εφ' άπαξ εκδοθησομένου εντός μηνός από της δημοσιεύσεως του παρόντος ορισθήσονται η οργανική σύνθεσις του προσωπικού τούτου κατ' ειδικότητας και βαθμούς βάσει του Υπαλληλικού Κώδικος. 3. Οι κατά την δημοσίευσιν του παρόντος αποτελούντες το εν γένει διοικητικόν προσωπικόν της Πλοηγικής Υπηρεσίας, μονιμοποιούνται εντασσόμενοι εις τας κατά την παρ. 2 οριζομένας θέσεις, δι' αποφάσεως του Υπουργού, εκδιδομένης μετά ητιολογημένην πρότασιν του Σ.Π.Υ., εις βαθμόν ανάλογον προς τα έτη της μέχρι τούδε συνολικής παρά τη Πλοηγική Υπηρεσία τω Υ.Ε.Ν. και ετέρα Δημοσία Υπηρεσία, ως και εις τας Ενόπλους Δυνάμεις, πραγματικής αυτών υπηρεσίας και της θέσεως ήν κατέχουσιν....

Άρθρον 7 Προσωπικόν Πλοηγικών Σταθμών. 1. Το ανώτερον προσωπικόν των Πλοηγικών Σταθμών αποτελείται εκ των Αρχιπλοηγών και Πλοηγών ... 4. Πάντες οι ανήκοντες εις το προσωπικόν της Πλοηγικής Υπηρεσίας θεωρούνται δημόσιοι υπάλληλοι, μολονότι δεν μισθοδοτούνται ουδέ συνταξιοδοτούνται εις βάρος του Δημοσίου Προϋπολογισμού.

Άρθρον 10 Αποδοχαί προσωπικού Πλοηγικών Σταθμών. 1. Αι αποδοχαί των Αρχιπλοηγών και Πλοηγών ως και του λοιπού εν γένει προσωπικού της Πλοηγικής Υπηρεσίας βαρύνουσι το Κ.Π.Υ. 2. Ως μηνιαίος μισθός των μεν Αρχιπλοηγών ορίζεται ο εκάστοτε ισχύων διά τους Πλοιάρχους των επιβατηγών ατμοπλοίων εσωτερικού ηυξημένος κατά 20%, των δε Πλοηγών ο διά τους Πλοιάρχους των πλοίων τούτων, εκάστοτε ισχύων. 3. ...

Άρθρον 19 1. Παρά τω ΝΑΤ, υφίσταται ίδιον Κεφάλαιον, υπό τον τίτλον "Κεφάλαιον Πλοηγικής Υπηρεσίας", τελούν υπό την διαχείρισιν και ευθύνην του ΝΑΤ και εκπροσωπούμενον υπό του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου του ΝΑΤ. 2. Εκ του ΚΠΥ, καταβάλλονται άπασαι αι δαπάναι της Π.Υ ως διά των οικείων διατάξεων του παρόντος καθορίζεται. 3. Πόροι του ΚΠΥ, ορίζονται : α) Τα πλοηγικά δικαιώματα πλην των της Διώρυγος Κορίνθου, β) Αι εκ των αποδοχών του προσωπικού της Πλοηγικής Υπηρεσίας κρατήσεις λόγω αδείας εκ ποινής, γ) Αι διά του παρόντος Νόμου επιβαλλόμεναι χρηματικάί ποιναί και πρόστιμα, δ) Αι υπέρ του ΚΠΥ δωρεαί, κληρονομίαί και κληροδοσίαι, ε) Αι εκ των κεφαλαίων του ΚΠΥ πρόσοδοι, ενώ στο άρθρο δωδέκατο του ν. 1879/1990 (Α 38) ορίζεται ότι : "Η αληθινή έννοια του άρθρου 2 του ν. 3142/1955 είναι ότι η πλοηγική υπηρεσία διοικείται από τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας διά των εντεταλμένων οργάνων της κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου, όπως αυτά ορίζονται κάθε φορά από τον ισχύοντα οργανισμό ΥΕΝ, και σε καμία περίπτωση δεν είναι ανεξάρτητη υπηρεσία ..."

9. Στις διατάξεις του άρθρου 1 του Β.Δ. 198 της 1/5-3-1966 «Περί ρυθμίσεως των αποδοχών του προσωπικού των Πλοηγικών Σταθμών και απολαυών τινών του προσωπικού της Πλοηγικής Υπηρεσίας» (Α' 48), όπως ίσχυε πριν την τροποποίησή του με τη διάταξη του άρθρου 34 του ν. 4256/2014 (Α' 92) ορίζονται τα εξής :

«Άρθρο 1

1. Ως μηνιαίοι βασικοί μισθοί του προσωπικού των Πλοηγικών Σταθμών ορίζονται οι εκάστοτε ισχύοντες αντίστοιχοι βασικοί μισθοί των πληρωμάτων των Ελληνικών επιβατηγών πλοίων εσωτερικού κατά τας κάτωθι διακρίσεις : α) δια τους Αρχιπλοηγούς ο του Πλοιάρχου ηυξημένος κατά 40%, β) δια τους πλοηγούς και βοηθούς Πλοηγών ο του Πλοιάρχου ηυξημένος κατά 20%, γ) δια τους Κυβερνήτας ο του Ναυκλήρου ηυξημένος κατά 40%, δ) δια τον Αρχιμηχανοδηγόν ο του Μηχανοδηγού Α' τάξεως ηυξημένος κατά 30%, ε) δια τους Μηχανοδηγούς ο του Μηχανοδηγού Α' τάξεως ηυξημένος κατά 20%, στ) δια τον Αποθηκάριον και ξυλουργόν ο του Ναυκλήρου ηυξημένος κατά 20%, ζ) δια τους λεμβούχους ο του ναύτου ηυξημένος κατά 20%.....».

10. Στις διατάξεις του άρθρου 34 του ν. 4256/2014 «Τουριστικά πλοία και άλλες διατάξεις (ναυτικοί / Λιμενικό / Ν.Ε.Π.Α. / Ο.Ν.Ν.Ε. κ.λ.π.» (Α' 92)», με τις οποίες αντικαταστάθηκε η διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του Β.Δ. 198/1966, ορίζονται τα εξής :

«Άρθρο 34 – Ζητήματα Πλοηγικής Υπηρεσίας

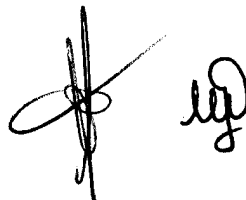
1..., 2. ..., 3.α. «Οι αποδοχές του ναυτικού προσωπικού της Πλοηγικής Υπηρεσίας διαμορφώνονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Β.Δ. 198/1966 (Α' 48) και εξαιρούνται από τις διατάξεις του ν. 4024/2011 (Α' 226), του άρθρου 2 του ν. 3833/2010 (Α' 40), καθώς και από τις διατάξεις του άρθρου 28 του ν. 4354/2015 (Α' 176) από το χρόνο που αυτές ίσχυσαν».

β. Οποιοσδήποτε αποδοχές έχουν καταβληθεί στο ανωτέρω προσωπικό, σύμφωνα με τις διατάξεις του Β.Δ. 198/1966 (Α' 48) θεωρείται ότι καταβλήθηκαν νομίμως έως το χρόνο δημοσίευσης του παρόντος νόμου.

γ. Η παράγραφος 1 του άρθρου 1 του Β.Δ. 198/1966 αντικαθίσταται ως εξής :

«1. Ως μηνιαίοι βασικοί μισθοί του προσωπικού των Πλοηγικών Σταθμών ορίζονται οι εκάστοτε ισχύοντες, αντίστοιχοι βασικοί μισθοί των πληρωμάτων των Ελληνικών επιβατηγών πλοίων εσωτερικού σύμφωνα με τις κάτωθι διακρίσεις : α) για τους Αρχιπλοηγούς ο του Πλοιάρχου αυξημένος κατά 23,50%, β) για τους Πλοηγούς και βοηθούς Πλοηγών ο του Πλοιάρχου αυξημένος κατά 12,50%, γ) για τους Κυβερνήτες ο του Ναυκλήρου αυξημένος κατά 32,50%, δ) για τον Αρχιμηχανοδηγό ο του Μηχανοδηγού Α' τάξεως αυξημένος κατά 19%, ε) για τους Μηχανοδηγούς ο του Μηχανοδηγού Α' τάξεως αυξημένος κατά 13%, στ) για τον Αποθηκάριο και ξυλουργό ο του Ναυκλήρου αυξημένος κατά 13%, ζ) για τους Λεμβούχους ο του Ναύτου αυξημένος κατά 13%.».

11. Στις διατάξεις του άρθρου 84 του π.δ. 913 της 28-11/14-12-1978 «Περί κωδικοποιήσεως εις ενιαίον κείμενον νόμου των περί Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου κειμένων διατάξεων, εξαιρέσει εκείνων του προσωπικού του, αίτινες κωδικοποιηθήσονται κατ' άρθρον 18 ν. 458/1976 (ΦΕΚ 280 Α') εις ειδικόν κείμενον» (Α' 220) ορίζονται τα εξής :

«Άρθρο 84 – Τακτικά Εισφοραί

1. Οι ναυτικοί, μέλη συγκεκριμένων πληρωμάτων ελληνικών πλοίων και αντιστοίχως οι πλοιοκτήται τούτων, καταβάλλουν τακτικές μηνιαίες εισφορές ως ακολούθως :

«α) ..., β) ..., γ) Όλων των πλοίων τα οποία έχουν ολική χωρητικότητα ανώτερη των 1500 κόρων οι μεν ναυτικοί 9% επί του μηνιαίου μισθού τους οι δε πλοιοκτήτες 14% επί του ως άνω μισθού»¹

Οι πλοιοκτήτες υποχρεούνται εις την καταβολήν προς το ΝΑΤ, της ιδίας αυτών εισφοράς ως και της εισφοράς των ναυτικών δια το σύνολον της οργανικής συνθέσεως του πληρώματος του πλοίου δι' όλον τον χρόνον της ισχύος του ναυτολογίου....

2. Ως μισθός επί του οποίου υπολογίζονται αι τακτικά μηνιαία εισφοραί λαμβάνεται ο δια των εν ισχύι εκάστοτε συλλογικών συμβάσεων ή ελλείψει τοιούτων συμβάσεων ο δι' αποφάσεως του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας οριζόμενος, επηυξημένος: α) Κατά το επίδομα Δεξαμενοπλοίου, β) Κατά το επίδομα Κυριακής Αργίας, γ) Κατά το επίδομα αδείας, και δ) Κατά το επίδομα υπερενιαυσίου υπηρεσίας ή δώρου εορτών, ως άπαντα τ' ανωτέρω επιδόματα καθορίζονται εκάστοτε υπό των εν ισχύι συλλογικών συμβάσεων.

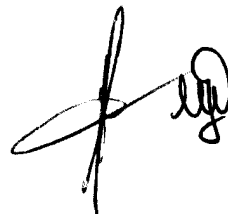
3...., 4. Αι τακτικά μηνιαία εισφοραί των κατωτέρω κατηγοριών ησφαλισμένων ορίζονται ως εξής : α) Των αρχιπλοηγών, πλοηγών και του βοηθητικού προσωπικού των πλοηγικών σταθμών ίσαι προς τας εισφοράς των προς ους εξομοιούνται μελών συγκεκριμένων πληρωμάτων επιβατηγών ακτοπλοϊκών πλοίων του εδαφίου γ' της πρώτης παραγράφου του παρόντος άρθρου, η δε εισφορά της Πλοηγικής Υπηρεσίας ίση προς την αντίστοιχον εισφοράν πλοιοκτήτου..., 14. Ο υπολογισμός της οφειλής προς το ΝΑΤ, από εισφορές γίνεται από το ταμείο με βάση τη νόμιμη σύνθεση και το μισθολόγιο που ισχύει κάθε φορά».

Ερμηνεία κρίσιμων διατάξεων

Από τις προπαρατιθέμενες διατάξεις ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους συνάγονται τα ακόλουθα:

¹ Οι εντός « » περιπτώσεις α και β, καθώς και το πρώτο εδάφιο της περ. γ', αντικαταστάθηκαν ως άνω δια της παρ. 1 της Υ.Α. (ΕΜΠ.Ν) 30037/1059/7-10 Απρ. 1986 (Β' 151). Η απόφαση αυτή κυρώθηκε δια του άρθρου 6 περ. α' του ν. 1711/1987 (Α' 109).

12. Ο νόμος 3142 της 18/23-2-1955 «Περί Πλοηγικής Υπηρεσίας» (Α'43), μετά του σε εκτέλεση αυτού εκδοθέντος από 28 Ιαν./26 Φεβρ. 1958 Β.Δ/τος «Περί εκτελέσεως του Νόμου 3142/1955 «Περί Πλοηγικής Υπηρεσίας» (Α'44), αποτελούν κατά βάση το νομικό πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας της Πλοηγικής Υπηρεσίας. Ειδικότερα, κατά τη διάταξη του άρθρου 2 του νόμου αυτού, όπως ερμηνεύθηκε αυθεντικά με το άρθρο 12 του ν. 1879/1990 (Α' 38), η Πλοηγική Υπηρεσία (Π.Υ.) διοικείται από τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας δια των εντεταλμένων οργάνων της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υ.Ε.Ν. και δεν είναι ανεξάρτητη υπηρεσία. Εκ των διατάξεων των άρθρων 2, 6, 7, 10 και 19 του ως άνω ν. 3142/1955 προκύπτει, μεταξύ άλλων, ότι το προσωπικό της Π.Υ. αποτελείται εκ δύο κατά βάση κατηγοριών υπαλλήλων, ήτοι: (1) εκ του τακτικού μονίμου διοικητικού υπαλληλικού προσωπικού, έχοντος τη διαβάθμιση και τις αποδοχές των δημοσίων υπαλλήλων (άρθρο 6 παρ. 1, 2 και 3 - βλ. και Ν.Σ.Κ. 450/2002) και (2) εκ του προσωπικού των Πλοηγικών Σταθμών, άλλως του ναυτικού προσωπικού της Π.Υ., ήτοι των Αρχιπλοηγών και Πλοηγών (ανώτερο προσωπικό) και των Κυβερνητών, Μηχανοδηγών, Αποθηκαρίου, Ξυλουργού και Λεμβούχων (κατώτερο προσωπικό). Εξ αυτών, οι μεν Πλοηγοί προσλαμβάνονται ύστερα από διαγωνισμό, αν έχουν τα ειδικά προσόντα που προβλέπονται στο άρθρο 11, σε οργανικές θέσεις για εκτέλεση διαρκούς δημόσιας υπηρεσίας και συνδέονται με το κράτος με άμεση υπηρεσιακή σχέση (βλ. Ολομ Α.Π. 1179/1986 ΝοΒ 1986, σελ. 1116), οι δε ανήκοντες στο κατώτερο βοηθητικό προσωπικό, προσλαμβάνονται, εφόσον δεν έχουν υπερβεί το 45^ο έτος της ηλικίας τους και έχουν τα ειδικά προσόντα, που ορίζουν οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 12, με απόφαση του Υπουργού, η οποία εκδίδεται μετά από πρόταση του Συμβουλίου της Πλοηγικής Υπηρεσίας (ΝΣΚ, 138/2009, 79/2013). Το προσωπικό τούτο υπηρετεί στους Πλοηγικούς Σταθμούς (άρθρο 15 παρ. 1), οι οποίοι υπάγονται διοικητικά στις άμεσες διαταγές των Προϊσταμένων των Κεντρικών Λιμεναρχείων, των Λιμεναρχείων και Υπολιμεναρχείων, στην περιφέρεια των οποίων ανήκουν (άρθρο 16). Τόσο, δηλαδή, τα προσόντα διορισμού των Αρχιπλοηγών, Πλοηγών κ.λπ., όσο και τα καθήκοντά τους προσιδιάζουν στην άσκηση του ναυτικού επαγγέλματος. Περαιτέρω, οι ανωτέρω κατηγορίες (ναυτικού) προσωπικού (ανώτερο και κατώτερο) θεωρούνται

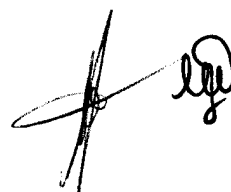
δημόσιοι υπάλληλοι, συνδεόμενοι με σχέση δημοσίου δικαίου με το Δημόσιο (βλ. ΝΣΚ, 138/2009, 79/2013 ο.π. σε Α.Π. 1113/1988 ΕΕΝ/1989, σελ. 542, Α.Π. 1422/1990, Ολομ Ν.Σ.Κ. 343/2008, Ν.Σ.Κ. 181/2007, 129/2011, 52/2012), ωστόσο δεν μισθοδοτούνται ούτε συνταξιοδοτούνται σε βάρος του Δημοσίου Προϋπολογισμού (άρθρο 7 παρ. 1 και 4 του ν. 3142/1955). Ειδικότερα, οι ανήκοντες στο προσωπικό των Πλοηγικών Σταθμών θεωρούνται μεν δημόσιοι υπάλληλοι, έχουν όμως εντελώς διάφορο μισθολογικό και εν μέρει διάφορο ασφαλιστικό καθεστώς. Συγκεκριμένα, το προσωπικό των Πλοηγικών Σταθμών, αμείβεται από το Κεφάλαιο της Πλοηγικής Υπηρεσίας (Κ.Π.Υ.), βάσει των διατάξεων του β.δ. 198/1966 (Α'48), το οποίο εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 20 του ν.δ. 4242/1962 και υπάγεται στην ασφάλιση του Ν.Α.Τ. για τη χορήγηση της κύριας συντάξεως, στην ασφάλιση του ΤΠΑΕΝ ή ΤΠΚΠΕΝ, για τη χορήγηση εφάπαξ παροχής, και στην ασφάλιση του υφισταμένου στο Ν.Α.Τ. Κλάδου Επικουρικής Συντάξεως Ναυτικών (Κ.Ε.Α.Ν.) για τη χορήγηση επικουρικής συντάξεως (άρθρα 14 παρ. 1 και 2 του ν. 3142/1955 και ν. 1482/1984, Ολομ Ν.Σ.Κ. 570/2008). Ειδικότερα, οι αποδοχές του ως άνω ναυτικού προσωπικού της Π.Υ. ορίζονται πάντοτε σε σχέση με τις αποδοχές των ναυτικών, που εργάζονται στα επιβατηγά πλοία εσωτερικού (άρθρο 10 του ν. 3142/1955), όπως αυτές διαμορφώνονται βάσει των εκάστοτε ισχυουσών συλλογικών συμβάσεων εργασίας και δεν συναρτώνται προς τα εκάστοτε ισχύοντα μισθολογικά κλιμάκια και τους βαθμούς της δημοσιοϋπαλληλικής ιεραρχίας, με βάση τα οποία προσδιορίζεται ο μισθός των διοικητικών δημοσίων υπαλλήλων (ΝΣΚ, 79/2013).

13. Περαιτέρω, στις διατάξεις του β.δ/τος 198/1966 ορίζεται σαφώς η αντιστοιχία των βασικών μισθών του προσωπικού των Πλοηγικών Σταθμών με αυτούς των πληρωμάτων των ελληνικών επιβατηγών πλοίων εσωτερικού (άρθρο 1 παρ. 1 εδ. α'), ενώ ορίζονται υπέρ αυτών (άρθρο 1 παρ. 1 εδ. β') διακρίσεις αυξήσεων κατά ειδικότητα και ποσοστά, με σκοπό την, κατά το χρόνο δημιουργίας της Π.Υ., προσέλκυση προσωπικού σε αυτήν, όπως άλλωστε αναφέρεται και στην εισηγητική έκθεση του ν. 3142/1955. Εν συνεχεία, η διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του β.δ. 198/1966 τροποποιήθηκε με τη διάταξη του άρθρου 34 του ν. 4256/2014, με την οποία ορίζεται και πάλι ρητώς η

αντιστοιχία των βασικών μισθών του προσωπικού των Πλοηγικών Σταθμών με τους εκάστοτε ισχύοντες βασικούς μισθούς των πληρωμάτων των Ελληνικών επιβατηγών πλοίων εσωτερικού, ενώ διατηρούνται υπέρ αυτών διακρίσεις αυξήσεων κατά ειδικότητα και ποσοστά, που εμφανίζονται, όμως, αισθητά μειωμένα σε σχέση με τα προβλεπόμενα στη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του β.δ.198/1966, όπως ίσχυε πριν την τροποποίησή της με την ως άνω διάταξη.

14. Από τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 84 του π.δ. 913/1978 (Α' 220) προκύπτει ότι ο μισθός που λαμβάνεται ως βάση για τον υπολογισμό των μηνιαίων εισφορών που καταβάλλουν στο ΝΑΤ, τα μέλη των πληρωμάτων Ελληνικών πλοίων και οι πλοιοκτήτες τους, είναι ο μισθός που προβλέπεται από τη συλλογική σύμβαση που ισχύει κάθε φορά για τη συγκεκριμένη κατηγορία ναυτικών ή, αν τέτοια σύμβαση δεν έχει υπογραφεί, ο μισθός που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας (ήδη Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής). Αν, όμως, δεν έχει υπογραφεί συλλογική σύμβαση ούτε έχει εκδοθεί υπουργική απόφαση, ως μισθός επί του οποίου υπολογίζονται οι καταβλητέες εισφορές πρέπει να ληφθεί ο μηνιαίος μισθός που έχει συμφωνηθεί ότι θα καταβάλλεται στον συγκεκριμένο ναυτικό, προσαυξανόμενος με τα επιδόματα που προβλέπονται από την παράγραφο 2 του άρθρου 84 του π.δ. 913/1978, ήτοι επίδομα δεξαμενοπλοίου, επίδομα Κυριακής αργίας, επίδομα αδείας και υπερενιαυσίου υπηρεσίας ή δώρου εορτών (ΣτΕ 137/2011, 1888, 2823, 2824/2004).

15. Εξάλλου, με τη διάταξη της παραγράφου 4α του ως άνω άρθρου προσδιορίζεται ο τρόπος υπολογισμού των τακτικών μηνιαίων εισφορών των Αρχιπλοηγών, Πλοηγών και του βοηθητικού προσωπικού των Πλοηγικών Σταθμών και συγκεκριμένα ορίζεται ότι οι εισφορές αυτές είναι ίσες με τις εισφορές των μελών συγκεκριμένων πληρωμάτων επιβατηγών ακτοπλοϊκών πλοίων, που έχουν ολική χωρητικότητα ανώτερη των 1500 κόρων, προς τα οποία εξομοιούνται. Κατ' επέκταση, συνεπώς, και σε συνάρτηση προς τα αναπτυσσόμενα παραπάνω, ο μισθός που λαμβάνεται ως βάση, για τον υπολογισμό των τακτικών μηνιαίων εισφορών του προσωπικού της Πλοηγικής Υπηρεσίας που καταβάλλεται στο ΝΑΤ, είναι ο αντίστοιχος μισθός ο οποίος

προβλέπεται από την ισχύουσα κάθε φορά συλλογική σύμβαση εργασίας, για τη συγκεκριμένη κατηγορία ναυτικών προς την οποία εξομοιώνεται εκάστη κατηγορία από το ναυτικό προσωπικό της Πλοηγικής Υπηρεσίας.

Εφαρμογή των διατάξεων

16. Υπό τα ανωτέρω δεδομένα και εκ των τεθεισών, δια του εγγράφου του ερωτήματος, διατάξεων προκύπτει ότι, οι αποδοχές του ναυτικού προσωπικού των Πλοηγικών Σταθμών (Αρχιπλοηγοί, Πλοηγοί, βοηθητικό προσωπικό) διέπονται από το ειδικό καθεστώς των διατάξεων του ν. 3142/1955 και του β.δ. 198/1966, βάσει των οποίων συναρτώνται πάντοτε με τις αποδοχές των ναυτικών των εργαζομένων στα επιβατηγά πλοία εσωτερικού, όπως αυτές διαμορφώνονται με τις εκάστοτε ισχύουσες συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Συναφώς δε, και για την ταυτότητα του νομικού λόγου, οι τακτικές μηνιαίες εισφορές του ως άνω προσωπικού των Πλοηγικών Σταθμών συναρτώνται άμεσα προς τις εισφορές, που καταβάλλονται αντιστοίχως από τα μέλη συγκροτημένων πληρωμάτων επιβατηγών ακτοπλοϊκών πλοίων εχόντων ολική χωρητικότητα ανώτερη των 1500 κόρων (ήτοι 9% επί του μηνιαίου μισθού τους και 14% εισφορά του εργοδότη επί του μισθού αυτού). Ειδικότερα, κατά τη ρητή περί τούτου πρόβλεψη της διάταξης της παραγράφου 4^α του άρθρου 84 του π.δ. 913/1978, οι εισφορές αυτές είναι ίσες προς τις καταβαλλόμενες εισφορές από τα παραπάνω πληρώματα, ενώ ως βάση υπολογισμού αυτών λαμβάνεται ο προβλεπόμενος από την ισχύουσα κάθε φορά συλλογική σύμβαση εργασίας μισθός της αντίστοιχης κατηγορίας. Συνακόλουθα, οι προσδιοριζόμενες στη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του β.δ.198/1966 προσαυξήσεις επί των μηνιαίων βασικών μισθών, για καθεμία κατηγορία εργαζομένων στους Πλοηγικούς Σταθμούς, δεν συνυπολογίζονται για τον καθορισμό των ως άνω εισφορών, καθόσον οι προσαυξήσεις αυτές, οι οποίες άλλωστε προβλέφθηκαν με απώτερο στόχο την προσέλκυση προσωπικού στις Υπηρεσίες αυτές, ενόψει και των ιδιαίτερων συνθηκών άσκησης των καθηκόντων του εν λόγω προσωπικού, δεν αποτελούν μέρος του μηνιαίου βασικού μισθού, όπως αυτός προσδιορίζεται, στη συγκεκριμένη περίπτωση, με τις Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας Πληρωμάτων Ακτοπλοϊκών Επιβατηγών Πλοίων των ετών 2011, 2014 και 2016, που κυρώθηκαν με τις υπ' αριθμ. πρωτ. 3525.1.5.2./01/2011 (ΦΕΚ.

Β'1070/31-5-2011), 3525.1.5/01/2014 (ΦΕΚ Β' 1664/24-6-2014) και 2242.5-1.5/72672/2016 (ΦΕΚ Β' 2796/5-9-2016) αποφάσεις του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

17. Ως εκ τούτου, εκ των ως άνω, γίνεται δεκτό ότι εν προκειμένω τον τρόπο υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών του ναυτικού προσωπικού των Πλοηγικών Σταθμών προσδιορίζουν οι εξαιρετικού χαρακτήρα διατάξεις της παραγράφου 4^α του άρθρου 84 του π.δ. 913/1978, σε συνδυασμό προς αυτές της εκάστοτε ισχύουσας Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας. Εξ άλλου, η διάταξη του άρθρου 34 του ν. 4256/2014, η οποία τροποποιεί τα ποσοστά προσαυξήσεων που ίσχυαν, σύμφωνα με την ειδική διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του β.δ. 198/1966, για τον υπολογισμό των αποδοχών του εν λόγω προσωπικού, αντικαθιστώντας τη διάταξη αυτή, δεν θίγει την ειδική διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 84 του π.δ. 913/1978, με την οποία ορίζεται ο τρόπος υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών του ως άνω προσωπικού, ούτε κάνει οποιαδήποτε μνεία περί νέου τρόπου υπολογισμού των εισφορών τους.

Απάντηση

18. Κατ' ακολουθίαν των προεκτεθέντων, επί του τεθέντος ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Δ' Τμήμα) γνωμοδοτεί ομοφώνως ότι η προσήκουσα απάντηση είναι αρνητική και, ειδικότερα, ότι δεν επήλθε, εκ των τεθεισών διατάξεων, αλλαγή του τρόπου υπολογισμού των εισφορών ασφαλισμένου και εργοδότη του ναυτικού προσωπικού της Πλοηγικής Υπηρεσίας, μετά τη θέση σε ισχύ των διατάξεων του άρθρου 34 του ν. 4256/2014.

Ο Εισηγητής
Νικόλαος Μουκαζής
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.